

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ЗАХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ
РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

від 6 липня 2023р.

Львів

№ 63/30-р/к

Справа № 63/5-02-13-2023

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції
та накладення штрафу

Приватне акціонерне товариство «Львівобленерго» (*Інформація доступ до якої обмежено*) у період з 02.01.2020 року по 06.07.2023 року займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з розподілу електричної енергії у межах місць провадження господарської діяльності, а саме, на території Львівської області в межах розташування системи розподілу електричної енергії, що перебуває у власності або господарському віданні (щодо державного або комунального майна) Товариства та електричних мереж інших власників, які приєднані до мереж ліцензіата (з якими укладені відповідні договори згідно із законодавством) із часткою 100%, як таке, що не має жодного конкурента.

Приватне акціонерне товариство «Львівобленерго» необґрунтовано застосовує для ПАТ «Зміна» тариф за послуги з розподілу електричної енергії по другому класу напруги, який є значно вищий тарифу за послуги з розподілу електричної енергії по першому класу напруги, що призвело до ущемлення інтересів споживача ПАТ «Зміна», який не має альтернативи отримання даних послуг, оскільки споживач може отримати цю послугу тільки у ПАТ «Львівобленерго».

За умов існування значної конкуренції на ринку така поведінка приватного акціонерного товариства «Львівобленерго» була б неможливою, оскільки, маючи зацікавленість щодо продажу свого товару — послуги з розподілу електричної енергії, Товариство вживало б заходи щодо дотримання положень законодавства у сфері надання послуг з розподілу електричної енергії, а також дотримання прав та інтересів споживачів.

За результатами розгляду справи № 63/5-02-13-2023 такі дії приватного акціонерного товариства «Львівобленерго» визнано зловживанням монопольним становищем на ринку послуг з розподілу електричної енергії, що призвело до ущемлення інтересів споживача ПАТ «Зміна», які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку (частина перша статті 13, пункт 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції»).

На приватне акціонерне товариство «Львівобленерго» накладено штраф у розмірі 68 000,00 (шістдесят вісім тисяч) гривень та зобов'язано припинити порушення у місячний строк з дня отримання рішення.

Адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення, розглянувши матеріали справи № 63/5-02-13-2023 про порушення приватним акціонерним товариством «Львівобленерго» законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та подання П'ятого відділу досліджень і розслідувань Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 15.05.2023р. № 63-03/64п,

ВСТАНОВИЛА:

1. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (1) Розпорядженням адміністративної колегії Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) від 26.01.2023 №63/13-рп/к розпочато розгляд справи №63/5-02-13-2023 у зв'язку із наявністю в діях приватного акціонерного товариства «Львівобленерго» (*Інформація доступ до якої обмежено*), які полягають у необґрунтованому застосуванні для ПАТ «Зміна» тарифу за послуги з розподілу електричної енергії по другому класу споживання, який є значно вищий тарифу за послуги з розподілу електричної енергії по першому класу напруги, ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції, яке передбачене пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монополюючим становищем на ринку послуг з розподілу електричної енергії, що призвело до ущемлення інтересів споживача, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (2) Листом від 27.01.2023 №63-02/153 повідомлено приватне акціонерне товариство «Львівобленерго» (далі – ПрАТ «Львівобленерго», Товариство) про початок розгляду справи № 63/5-02-13-2023 за виявленими ознаками порушення законодавства про захист економічної конкуренції та направлено копію розпорядження від 26.01.2023 №63/13-рп/к.
- (3) На вимоги Відділення про надання інформації, ПрАТ «Львівобленерго» надало наступні відповіді, а саме: листом від 27.10.2022 № 146-07-5126 (вх. від 02.11.2022 № 63-01/1296) відповідь на вимогу від 14.10.2022 № 63-02/2145; листом від 06.03.2023 № 146-07-1575 (вх. від 13.03.2023 № 63-01/410) відповідь на вимогу 20.02.2023 № 63-02/379; листом від 21.04.2023 № 138-07-2542 (вх. від 25.04.2023 № 63-01/796) відповідь на вимогу від 10.04.2023 № 63-02/807.
- (4) Листом від 15.05.2023 № 63-02/1140 надіслано ПрАТ «Львівобленерго» копію подання від 15.05.2023 № 63-03/64п з попередніми висновками у справі № 63/5-02-13-2023.

2. ЗАЯВНИК

- (5) Заявником є юридична особа публічне акціонерне товариство «Зміна» (далі – ПАТ «Зміна»), (*Інформація доступ до якої обмежено*).
- (6) Згідно з даними Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань основним видом діяльності ПАТ «Зміна» (*Інформація доступ до якої обмежено*).

- (7) ПАТ «Зміна» є суб'єктом господарювання відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та споживачем послуг з розподілу електричної енергії, які надає Відповідач.

3. ВІДПОВІДАЧ

- (8) Відповідачем є ПрАТ «Львівобленерго», яке є юридичною особою, правонаступником всіх прав та зобов'язань публічного акціонерного товариства «Львівобленерго», має цивільні права та обов'язки, здійснює діяльність з метою одержання прибутку.
- (9) *(Інформація доступ до якої обмежено).*
- (10) Як вбачається із відомостей, які містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, основним видом діяльності ПрАТ «Львівобленерго» є розподілення електроенергії *(Інформація доступ до якої обмежено).*
- (11) У розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», ПрАТ «Львівобленерго» є суб'єктом господарювання.

4. ВИЗНАЧЕННЯ МОНОПОЛЬНОГО (ДОМІНУЮЧОГО) СТАНОВИЩА

- (12) Відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 5 березня 2002 року № 49-р, зареєстрованої у Міністерстві юстиції України 1 квітня 2002 року за № 317/6605 (із змінами) (надалі – Методика), з урахуванням особливостей, визначених пунктом 2.2 цієї Методики, здійснено визначення становища ПрАТ «Львівобленерго» на ринку послуг з розподілу електричної енергії.
- (13) Згідно з пунктом 2.2 Методики, етапи визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання, їх кількість та послідовність проведення можуть змінюватись залежно від фактичних обставин, зокрема особливостей товару, структури ринку, обсягів наявної інформації щодо ринку тощо.

4.1. Об'єкт аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

- (14) Відповідно до пункту 3.1 Методики об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання; конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.

4.1.1. Суб'єкт господарювання

- (15) Відповідно до пункту 3.3 Методики, визначення складу суб'єкта господарювання, що випускає, постачає, продає, придбаває (споживає, використовує) конкретний товар (продукцію, роботи, послуги), здійснюється шляхом установлення переліку суб'єктів господарювання (юридичних та фізичних осіб), які здійснюють діяльність з виробництва, реалізації, придбання товарів чи іншу господарську діяльність, у тому числі контроль над іншою юридичною чи фізичною особою, і які пов'язані відносинами, що забезпечують контроль господарської діяльності одного суб'єкта господарювання іншим (іншими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.

- (16) Об'єктом аналізу є ПрАТ «Львівобленерго» — суб'єкт господарювання, який здійснює господарську діяльність з розподілу електричної енергії.

4.1.2. Конкретний товар (продукція, товари, послуги), який випускається, постачається, придбавається (використовується, споживається) цим суб'єктом господарювання

- (17) Конкретним товаром, який надається ПрАТ «Львівобленерго» є послуги з розподілу електричної енергії.

4.2. Визначення переліку товарів та основних продавців, покупців цих товарів щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище

- (18) Відповідно до пункту 4.1 Методики перелік товарів щодо яких має визначатись монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарів (товарних груп), які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і мають для продавців (постачальників, виробників) покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).
- (19) Визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) здійснюється виходячи з подібності, зокрема: споживчих характеристик, умов реалізації та цін.

а) споживчі характеристики

- (20) Відповідно до Методики споживчі характеристики товару визначаються за функціональним призначенням, фізичними, технічними та експлуатаційними характеристиками, ступенем новизни товару.
- (21) Згідно з пунктом 82 частини першої статті 1 Закону України «Про ринок електричної енергії» (далі – Закон про ринок електричної енергії), система розподілу електричної енергії (далі - система розподілу) - система ліній, допоміжного обладнання, обладнання для трансформації та перемикачів, що використовується для розподілу електроенергії.
- (22) Відповідно до пункту 56 частини першої статті 1 Закону про ринок електричної енергії, оператор системи розподілу - юридична особа, відповідальна за безпечну, надійну та ефективну експлуатацію, технічне обслуговування та розвиток системи розподілу і забезпечення довгострокової спроможності системи розподілу щодо задоволення обґрунтованого попиту на розподіл електричної енергії з урахуванням вимог щодо охорони навколишнього природного середовища та забезпечення енергоефективності.
- (23) Отже, у розумінні статті 1 Закону про ринок електричної енергії, ПрАТ «Львівобленерго» є оператором системи розподілу.
- (24) Згідно з пунктом 78 частини першої статті 1 Закону про ринок електричної енергії, розподіл електричної енергії (далі - розподіл) - транспортування електричної енергії від електроустановок виробників електричної енергії або електроустановок оператора системи передачі мережами оператора системи розподілу, крім постачання електричної енергії.

- (25) Відповідно до частини першої статті 3 Закону про ринок електричної енергії, ринок електричної енергії функціонує на конкурентних засадах, крім діяльності суб'єктів природних монополій, з обмеженнями, встановленими цим Законом.
- (26) Статтею 1 Закону України «Про природні монополії» (далі – Закон про природні монополії) визначено, що:
- природна монополія – стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням витрат виробництва на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництва), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку чим попит на цьому товарному ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари (послуги);
 - суб'єкт природної монополії – суб'єкт господарювання (юридична особа) будь-якої форми власності, який виробляє (реалізує) товари на ринку, що перебуває у стані природної монополії.
- (27) У абзаці восьмому частини першої статті 5 Закону про природні монополії зазначено, що відповідно до цього Закону регулюється діяльність суб'єктів природних монополій у таких сферах, зокрема, розподілу електричної енергії.
- (28) Згідно з частиною першою статті 7 Закону про природні монополії, діяльність суб'єктів природних монополій у сферах, визначених у статті 5 цього Закону, а також діяльність суб'єктів господарювання на суміжних ринках підлягає ліцензуванню відповідно до закону.
- (29) Відповідно до статті 45 Закону про ринок електричної енергії, розподіл електричної енергії здійснюється оператором системи розподілу. Діяльність з розподілу електричної енергії підлягає ліцензуванню відповідно до законодавства.
- (30) Відповідно до постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП) від 23.11.2018 № 1479 «Про видачу ПрАТ «Львівобленерго» ліцензії з розподілу електричної енергії та анулювання ліцензій з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами і постачання електричної енергії за регульованим тарифом», ПрАТ «Львівобленерго» видано ліцензію на право провадження господарської діяльності з розподілу електричної енергії у межах місць провадження господарської діяльності, а саме на території Львівської області в межах розташування системи розподілу електричної енергії, що перебуває у власності або господарському віданні (щодо державного або комунального майна) ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ЛЬВІВОБЛЕНЕРГО», та електричних мереж інших власників, які приєднані до мереж ліцензіата (з якими укладені відповідні договори згідно із законодавством).
- (31) Отже, послуги з розподілу електричної енергії розглядаються, як товар, який за споживчими властивостями не має товарів – замінників.

б) умови споживання

- (32) Відповідно до абзацу першого пункту 4 постанови НКРЕКП від 14.03.2018 №312 «Про затвердження Правил роздрібного ринку електричної енергії» (далі – Постанова НКРЕКП № 312), встановлено Операторам систем розподілу (далі - ОСР) укласти договори про надання послуг з розподілу електричної енергії, які укладаються зі

споживачем, з усіма споживачами, електроустановки яких приєднані на території діяльності ОСР. Договір розробляється ОСР на основі істотних умов, визначених Кодексом систем розподілу, затвердженим постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 310, та типової форми, встановленої цими Правилами, і розміщується на сайті ОСР, у засобах масової інформації і в пунктах обслуговування споживачів ОСР. ОСР шляхом безпосереднього вручення персоналом ОСР або з рахунком, або поштовим відправленням надає споживачу заяву-приєднання до зазначеного договору, яка формується за базами даних вертикально інтегрованого суб'єкта господарювання та містить ЄІС-коди точок комерційного обліку об'єкта споживача. Надання такої заяви-приєднання є пропозицією споживачу про приєднання до договору споживача про надання послуг з розподілу електричної енергії на умовах діючого договору про користування або постачання електричної енергії (індивідуальні характеристики об'єкта, потужність, клас надійності, ідентифікаційні коди, особливості обліку тощо). Договір вважається укладеним з дати підписання споживачем заяви-приєднання до договору про надання послуг з розподілу електричної енергії, яка повертається споживачем на адресу ОСР, та/або сплати за рахунком (квитанцією), який надсилається (надається) одночасно з договором споживача про надання послуг з розподілу електричної енергії, та/або з дати, указаної у заяві-приєднанні, якщо споживач протягом указанного в заяві-приєднанні терміну не звернувся до ОСР із запереченнями щодо укладення договору в цілому або щодо окремих умов договору та спожив будь-який обсяг електричної енергії.

- (33) Згідно з пунктом 6 постанови НКРЕКП № 312, до укладення договору про надання послуг з розподілу електричної енергії, який укладається зі споживачем, договірні відносини між споживачем та суб'єктом господарювання, що провадить діяльність з розподілу електричної енергії на підставі ліцензії з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами (або ОСР як правонаступником за договорами про користування електричною енергією та договорами про постачання електричної енергії), урегульовуються окремими положеннями діючих договорів про користування електричною енергією або договорів про постачання електричної енергії (у частині взаємовідносин споживача і електророзподільної організації), які не суперечать вимогам чинного законодавства у сфері електроенергетики. Зокрема сторони керуються вимогами діючих договорів про користування електричною енергією (про постачання електричної енергії) з питань потужності, якості електроенергії, окремих процедурних питань тощо. У разі виникнення суперечності між нормами діючих договорів про користування електричною енергією (про постачання електричної енергії) та нормами законодавства про електроенергетику сторони керуються вимогами чинного законодавства.

Після укладення договору про надання послуг з розподілу електричної енергії договори про користування електричною енергією та договори про постачання електричної енергії продовжують свою дію в частині регулювання відносин щодо заборгованості/переплати за цими договорами з відповідними правами та обов'язками, пов'язаними з такою заборгованістю/переплатою, а також щодо нарахування пені, неустойки, обмеження та припинення постачання електричної енергії тощо.

До укладення договору про надання послуг із забезпечення перетікань реактивної електричної енергії відповідно до цих Правил відносини між ОСР/ОСП та споживачем щодо розрахунків за перетікання реактивної електричної енергії регулюються договорами про постачання електричної енергії та договорами про технічне забезпечення електропостачання споживача між основним споживачем та субспоживачем.

В іншій частині договори про користування електричною енергією та договори про постачання електричної енергії припиняють свою дію.

в) умови реалізації

- (34) Послуги з розподілу електричної енергії надаються операторами системи розподілу на підставі ліцензії на розподіл електричної енергії на платній основі.
- (35) Для отримання послуги з розподілу електричної енергії споживач надає оператору системи розподілу заяву-приєднання, яка є додатком №1 до договору споживача про надання послуг з розподілу (передачі) електричної енергії.
- (36) Процедура укладення договору про надання послуг з розподілу електричної енергії визначена Законом про ринок електричної енергії, Постановою НКРЕКП № 312, Кодексом систем розподілу, затвердженого постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 310 (далі – Кодекс систем розподілу).

г) ціна

- (37) Частиною першою статті 7 Закону про ринок електричної енергії визначено, що на ринку електричної енергії державному регулюванню підлягають, зокрема, тарифи на послуги з розподілу електричної енергії.
- (38) Згідно з частиною четвертою статті 7 Закону про ринок електричної енергії, тарифи, зокрема, на послуги розподілу електричної енергії розраховуються незалежно від відстані, на яку вона розподіляється. Тарифи на послуги з розподілу можуть складатися з декількох ставок, зокрема ставки за користування потужністю електричних мереж.
- (39) Тарифи на послуги з розподілу електричної енергії для ПрАТ «Львівобленерго», затверджені постановами НКРЕКП, які наведені нижче у таблиці №1.

Таблиця №1

№ п/п	Реквізити постанов НКРЕКП про встановлення тарифів на розподіл електричної енергії	Період на який встановлено	Розмір тарифів на послуги з розподілу електричної енергії	
			Для 1 класу напруги	Для 2 класу напруги
1.	Від 10.12.2019 № 2680 «Про встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії ПрАТ «Львівобленерго»	3 01 січня 2020 року	133,61 грн/МВт.год (без ПДВ)	726,72 грн/МВт.год (без ПДВ)
2.	Від 09.12.2020 № 2372 «Про встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії ПрАТ «Львівобленерго» із застосуванням стимулюючого регулювання».	3 01 січня 2021 року	139,33 грн/МВт.год (без ПДВ)	955,36 грн/МВт.год (без ПДВ)
3.	Від 17.12.2021 № 2601 «Про встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії ПрАТ	3 01 січня 2022 року	175,04 грн/МВт.год (без ПДВ)	1038,18 грн/МВт.год (без ПДВ)

	«Львівобленерго» із застосуванням стимулюючого регулювання).			
4.	Від 21.12.2022 № 1802 «Про встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії ПрАТ «Львівобленерго» із застосуванням стимулюючого регулювання» (із змінами відповідно до постанов від 30.03.2023 № 574, від 27.04.2023 № 777).	3 01 січня 2023 року по 31 травня 2023 року (включно)	194,70 грн/МВт.год (без ПДВ)	1111,53 грн/МВт.год (без ПДВ)
5.	Від 23.05.2023 № 920 «Про внесення змін до постанови НКРЕКП від 21 грудня 2022 року № 1802»	3 01 червня 2023 року по 30 червня 2023 року (включно)	232,61 грн/МВт.год (без ПДВ)	1253,00 грн/МВт.год (без ПДВ)
		3 01 липня 2023 року по 31 грудня 2023 року (включно)	289,48 грн/МВт.год (без ПДВ)	1465,19 грн/МВт.год (без ПДВ)

(40) Таким чином, послуги з розподілу електричної енергії є Товаром, щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище ПрАТ «Львівобленерго».

3.2.3 Перелік основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів)

(41) ПрАТ «Львівобленерго» впродовж з 02.01.2020 року по 06.07.2023 року є єдиним суб'єктом господарювання, який здійснює господарську діяльність з розподілу електричної енергії у межах місць провадження господарської діяльності, а саме на території Львівської області в межах розташування системи розподілу електричної енергії, що перебуває у власності або господарському віданні (щодо державного або комунального майна) Товариства, та електричних мереж інших власників, які приєднані до мереж ліцензіата (з якими укладені відповідні договори згідно із законодавством).

(42) Споживачами послуг з розподілу електричної енергії у територіальних межах Львівської області є:

- електропостачальники, які надають, або мають намір надавати послуги з постачання електричної енергії споживачам, електроустановки яких приєднані до системи розподілу електричної енергії, яка перебуває у власності або господарському віданні ПрАТ «Львівобленерго»;
- юридичні або фізичні особи, які є власниками електричних мереж, електроустановки яких приєднані до системи розподілу електричної енергії ПрАТ «Львівобленерго».

3.3. Визначення товарних меж ринку

- (43) Відповідно до пунктів 5.1 - 5.3 Методики, товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.
- (44) Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється з переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи), за показниками взаємозамінності, якими, зокрема, є:
- (а) подібність призначення, споживчих властивостей, умов використання тощо;
 - (б) подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників тощо;
 - (в) наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи);
 - (г) відсутність суттєвої різниці в цінах;
 - (д) взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва, тобто здатності виробників запропонувати нові товари на заміну існуючих.
- (45) При проведенні дослідження необхідно врахувати, що взаємозамінні товари належать до групи однорідних товарів (товарних груп), які розглядаються споживачем як один і той же товар (товарна група), і які можуть бути стандартизовані або диференційовані.
- (46) Надання послуги з розподілу електричної енергії за показниками взаємозамінності, подібності призначення, споживчих властивостей, умов використання товару не має еквівалентних товарів-замінників.
- (47) Тому внаслідок технологічних особливостей надання споживачам послуг з розподілу електричної енергії, вони не мають товарів – замінників.
- (48) Отже, за таких обставин, товарними межами ринку за показниками взаємозамінності, подібності призначення, споживчих властивостей та умов використання товару є послуги з розподілу електричної енергії, які не є взаємозамінними з іншими видами послуг, оскільки споживачі цих послуг не можуть обрати інші послуги на заміну.

4.4. Визначення територіальних (географічних) меж ринку

- (49) Відповідно до пункту 6.1 Методики, територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів (товарної групи), є неможливим або недоцільним.
- (50) Відповідно до пункту 1.3. Методики, територіальними (географічними) межами ринку є територія зі сферою взаємовідносин купівлі-продажу товару (групи товарів), в межах якої споживач може задовольнити свій попит на певний товар, і яка може бути, як правило, територією держави, області, району, міста тощо або їхніми частинами.
- (51) Внаслідок технологічних особливостей процесу надання вказаних вище послуг, споживачі не можуть за звичайних умов легко перейти до споживання аналогічних послуг іншого суб'єкта господарювання, що, можливо, здійснює діяльність на території відповідного населеного пункту, оскільки кожен із таких суб'єктів здійснює діяльність **у межах розташування системи розподілу електричної енергії, що перебуває у власності або господарському віданні**. Прокладення системи ліній, допоміжного обладнання, обладнання для трансформації та перемикачів, що використовується для

розподілу електроенергії поряд з існуючими, є економічно недоцільним, оскільки потребує витрачання значних матеріально-фінансових ресурсів.

- (52) Відповідно до пункту 1.3 Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з розподілу електричної енергії, затверджених постановою НКРЕКП від 27.12.2017 року № 1470 (далі – Ліцензійні умови), із змінами, місце провадження господарської діяльності – територія адміністративно-територіальної одиниці, в межах якої розташовані система розподілу електричної енергії, що перебуває у власності, господарському віданні (щодо державного або комунального майна) або в управлінні на підставі договору управління активами, укладеного з Національним агентством України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, здобувача ліцензії (ліцензіата), та електричні мережі інших власників, які не здійснюють розподіл електричної енергії відповідно до закону та приєднані безпосередньо або через електричні мережі інших власників до системи розподілу електричної енергії здобувача ліцензії (ліцензіата), до якої (яких) приєднано не менше 50000 споживачів (абонентів), а також територія, на якій розташовані електричні мережі інших власників (а також їх субспоживачів), приєднаних до мереж оператора системи передачі, які не здійснюють розподіл електричної енергії відповідно до закону (далі – власники електромереж) та з якими було укладено договір про постачання електричної енергії або договір про спільне використання технологічних електричних мереж до здійснення заходів з відокремлення. Вимога щодо кількості підключених споживачів (абонентів) поширюється виключно на здобувачів ліцензії.
- (53) Як вище вже було зазначено, ПрАТ «Львівобленерго» отримало ліцензію на право провадження господарської діяльності з розподілу електричної енергії у межах місць провадження господарської діяльності, а саме на території Львівської області в межах розташування системи розподілу електричної енергії, що перебуває у власності або господарському віданні (щодо державного або комунального майна) ПрАТ «Львівобленерго», та електричних мереж інших власників, які приєднані до мереж ліцензіата (з якими укладені відповідні договори згідно із законодавством).
- (54) Враховуючи викладене, територіальними (географічними) межами ринку послуг із розподілу електричної енергії, в яких ПрАТ «Львівобленерго» здійснює зазначену господарську діяльність є територія Львівської області в межах розташування системи розподілу електричної енергії, що перебуває у власності або господарському віданні (щодо державного або комунального майна) ПрАТ «Львівобленерго» та електричних мереж інших власників, які приєднані до мереж ліцензіата (з якими укладені відповідні договори згідно із законодавством).

4.5. Проміжок часу, стосовно якого має визначатися становище суб'єктів господарювання на ринку – часові межі ринку

- (55) Відповідно до пункту 7.1 Методики, часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило – рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару із сталою структурою.
- (56) Ринок, на якому протягом певного часу діє один і той самий склад продавців та покупців, може розглядатись, як ринок товару із сталою структурою.
- (57) Відповідно до наявної у Відділенні інформації, підключення нового субспоживача ТзОВ «Верде – Інвест» до основного споживача - ПАТ «Зміна» відбулося на підставі укладення

додаткової угоди від 02.01.2020 року до Договору споживача про надання послуг з розподілу електричної енергії № 90082 від 01.01.2019 року, який укладений між ПрАТ «Львівобленерго» та ПАТ «Зміна» відповідно до заяви – приєднання ПАТ «Зміна» від 17.12.2018р. на підставі істотних умов Договору про постачання електричної енергії №90082 від 30.06.2006 року.

- (58) З урахуванням наведеного, часовими межами ринку послуг з розподілу електричної енергії визначено період з 02.01.2020 року по 06.07.2023 року, протягом якого ПрАТ «Львівобленерго» застосовує для ПАТ «Зміна» тариф за послуги з розподілу електричної енергії по другому класу напруги. В зазначений період структура вказаного ринку не змінювалась.

4.6. Визначення потенційних конкурентів

- (59) Відповідно до пункту 9.1 Методики потенційними конкурентами вважаються такі суб'єкти господарювання: які мають матеріально-технічну базу, кадри, технології тощо, але з різних причин не реалізують ці можливості; які виготовляють товари (товарні групи), що складають товарні межі ринку, але не реалізують їх на відповідному ринку; нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок.
- (60) Отже, внаслідок технологічних особливостей, конкуренція на ринку надання послуг з розподілу електричної енергії - відсутня, тому потенційні конкуренти у Товариства відсутні.

4.7. Визначення бар'єрів для вступу на ринок

- (61) Відповідно до пункту 9.2 Методики, бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: обмеження за попитом, пов'язані з високою насиченістю ринку товарами (товарними групами) та низькою платоспроможністю покупців; адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати, необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).
- (62) Бар'єрами вступу на досліджуваний ринок є адміністративні, економічні та організаційні обмеження, пов'язані із необхідністю отримання дозвільних документів побудови (модернізації) відповідної інфраструктури, що потребує значних капіталовкладень та тривалого часу.
- (63) Частиною другою статті 7 Закону України «Про природні монополії» передбачено, що в умовах та правилах здійснення підприємницької діяльності у сферах природних монополій та на суміжних ринках (ліцензійних умовах) визначаються зобов'язання суб'єктів природних монополій з надання технічних умов щодо інженерного забезпечення об'єкта будівництва згідно з вимогами законодавства.
- (64) Основними бар'єрами вступу на ринок послуг з розподілу електричної енергії є обмеження пов'язані з необхідністю наявності у власності об'єктів електроенергетики (електричних станцій, підстанцій, мереж, призначених для розподілу електричної енергії від магістральної мережі та/або електричної станції до споживача) та необхідністю отримання ліцензії на здійснення діяльності з розподілу електричної енергії, для отримання якої відповідно до Ліцензійних умов встановлено вимогу щодо кількості підключених споживачів (абонентів), яка поширюється виключно на здобувачів ліцензії, а саме не менше 50000 споживачів (абонентів).

- (65) З урахуванням викладеного, ПрАТ «Львівобленерго» у межах місць провадження господарської діяльності, а саме на території Львівської області в межах розташування системи розподілу електричної енергії, що перебуває у власності або господарському віданні Товариства та електричних мереж інших власників, які приєднані до мереж ліцензіата (з якими укладені відповідні договори згідно із законодавством) не має конкурентів на ринку надання послуг з розподілу електричної енергії, а відтак споживачі послуг з розподілу електричної енергії не мають можливості отримувати такі послуги від інших суб'єктів господарювання.
- (66) Отже, ринок надання послуг з розподілу електричної енергії перебуває у стані природної монополії.

4.8. Загальні висновки щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

- (67) ПрАТ «Львівобленерго» здійснює господарську діяльність на ринку розподілу електричної енергії у межах місць провадження господарської діяльності, а саме на території Львівської області в межах розташування системи розподілу електричної енергії, що перебуває у власності або господарському віданні (щодо державного або комунального майна) Товариства та електричних мереж інших власників, які приєднані до мереж ліцензіата (з якими укладені відповідні договори згідно із законодавством) на підставі ліцензії, виданої постановою НКРЕКП від 23.11.2018 № 1479.
- (68) Відтак, у споживачів послуг з розподілу електричної енергії, у межах місць провадження господарської діяльності ПрАТ «Львівобленерго», де розташовані системи розподілу електричної енергії, що перебувають у власності або господарському віданні (щодо державного або комунального майна) Товариства та електричних мереж інших власників, які приєднані до мереж ліцензіата (з якими укладені відповідні договори згідно із законодавством), альтернатива відсутня, оскільки споживач не може отримати від інших суб'єктів господарювання послуги з розподілу електричної енергії.
- (69) Частиною першою статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо:
- (а) на цьому ринку у нього немає жодного конкурента;
 - (б) не зазнає значної конкуренції внаслідок обмеженості можливостей доступу інших суб'єктів господарювання щодо закупівлі сировини, матеріалів та збуту товарів, наявності бар'єрів для доступу на ринок інших суб'єктів господарювання, наявності пільг чи інших обставин.
- (70) Таким чином, підсумовуючи усе наведене, відповідно до абзацу другої частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та до пункту 2.1.11. Методики, за результатами проведеного дослідження за період діяльності впродовж з 02.01.2020 року по 06.07.2023 року встановлено, що приватне акціонерне товариство «Львівобленерго» на ринку послуг з розподілу електричної енергії у межах місць провадження господарської діяльності, а саме на території Львівської області в межах розташування системи розподілу електричної енергії, що перебуває у власності або господарському віданні (щодо державного або комунального майна) Товариства та електричних мереж інших власників, які приєднані до мереж ліцензіата (з якими укладені відповідні договори згідно із законодавством), займало монопольне (домінуюче) становище із часткою 100%, як таке, що не має жодного конкурента.

5. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

- (71) Закон України «Про ринок електричної енергії» визначає правові, економічні та організаційні засади функціонування ринку електричної енергії, регулює відносини, пов'язані з виробництвом, передачею, розподілом, купівлею-продажем, постачанням електричної енергії для забезпечення надійного та безпечного постачання електричної енергії споживачам з урахуванням інтересів споживачів, розвитку ринкових відносин, мінімізації витрат на постачання електричної енергії та мінімізації негативного впливу на навколишнє природне середовище.
- (72) Відповідно до пункту 3 Порядку визначення класів споживачів електричної енергії, диференційованих за ступенем напруги, затвердженого постановою Національної комісії регулювання електроенергетики України від 13.08.1998 № 1052 «Про Порядок визначення класів споживачів» (у редакції постанови НКРЕ від 15.12.2004 №1217), (далі – Порядок № 1052), (постанова НКРЕ від 13.08.1998 № 1052 у редакції постанови НКРЕ від 15.12.2004 №1217 втратила чинність 01.01.2022 року на підставі постанови НКРЕКП від 25.08.2021 №1431), споживачі електричної енергії розподіляються на два класи, а саме:
- до першого класу відносяться, зокрема, споживачі, які отримують електричну енергію від мереж оператора системи розподілу на електроустановки споживача на межі балансової належності із ступенем напруги 27,5 кВ та вище.
 - до другого класу відносяться споживачі, які отримують електричну енергію на межі балансової належності із ступенем напруги нижче 27,5 кВ.
- (73) Згідно з пунктом 4 Порядку № 1052, якщо споживач отримує електричну енергію за різними класами відповідно до пункту 3 цього Порядку, йому встановлюються різні класи окремо за кожною межею балансової належності.
- (74) Відповідно до пункту 8.1. Порядку встановлення (формування) тарифів на послуги з розподілу електричної енергії, затвердженого постановою НКРЕКП від 05.10.2018 № 1175 (далі – Порядок № 1175, із змінами внесеними відповідно до постанов НКРЕКП від 25.08.2021 № 1430, від 12.07.2022 № 706), тариф на послуги з розподілу електричної енергії розраховується для споживачів та операторів установок зберігання відповідно класу напруги.
- Споживачі та оператори установок зберігання енергії, які отримують електричну енергію від оператора системи розподілу на межі балансової належності номінальною напругою 27,5 кВ та вище, а також споживачі та оператори установок зберігання енергії, приєднані до шин електростанцій (за винятком суб'єктів господарювання, що виробляють електричну енергію з альтернативних джерел, а саме з енергії сонячного випромінювання, біогазу, біомаси, енергії вітру та мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), відносяться до 1 класу напруги.
- Споживачі та оператори установок зберігання енергії, які отримують електричну енергію від оператора системи розподілу на межі балансової належності номінальною напругою нижче 27,5 кВ, відносяться до 2 класу напруги.
- Клас напруги встановлюється споживачу та оператору установки зберігання енергії окремо за кожною межею балансової належності.

6. ЗЛОВЖИВАННЯ МОНОПОЛЬНИМ (ДОМІНУЮЧИМ) СТАНОВИЩЕМ

- (75) ПрАТ «Львівобленерго» надає послуги з розподілу електричної енергії на об'єкти ПАТ «Зміна» за договором про розподіл електричної енергії, відповідно до заяви-приєднання від 17.12.2018 року на істотних умовах Договору про постачання електричної енергії № 90082 від 30.06.2006 року.

- (76) Листом від 27.10.2022 № 146-07-5126 ПрАТ «Львівобленерго» повідомило, що 02.01.2020 року у зв'язку із реалізацією Технічних заходів приєднання № 145-4209 від 26.09.2019 року, а саме підключення нового субспоживача ТзОВ «Верде – Інвест» до основного споживача - ПАТ «Зміна», сторони ПрАТ «Львівобленерго» та ПАТ «Зміна» домовилися про внесення наступних змін до Договору споживача про надання послуг з розподілу електричної енергії від 01.01.2019 року № 90082 (далі – Договір № 90082), а саме додатковою угодою від 02.01.2020 року, внесено наступні зміни:
- додаток № 3 «Відомості про розрахункові засоби обліку активної електричної енергії» доповнено інформацією щодо приєднаної дахової сонячної електричної станції ТзОВ «Верде - Інвест», у якому відсутній енергетичний ідентифікаційний код точки розподілу (ЕІС код) для дахової сонячної електростанції ТзОВ «Верде-Інвест»;
 - додаток № 7 «Однолінійна електрична схема» схематично відображено відомості щодо приєднаної дахової сонячної електричної станції ТзОВ «Верде-Інвест»;
 - додаток № 11 «Відомості про розрахункові засоби обліку активної та реактивної електричної енергії субспоживачів (Оператора системи)» доповнено інформацією щодо приєднаної дахової сонячної електричної станції ТзОВ «Верде-Інвест», у якому також відсутній енергетичний ідентифікаційний код точки розподілу (ЕІС код) для дахової сонячної електростанції ТзОВ «Верде-Інвест».
- (77) *(Інформація доступ до якої обмежено).*
- (78) ПрАТ «Львівобленерго» повідомило також, що: «26.09.2022 року в зв'язку із приєднанням додаткової точки розподілу субспоживача, а саме підключення ТзОВ «Агро-Інвест» по об'єкту, що знаходиться за адресою: м. Червоноград, вул. Промислова, 4, поз. 14, що відбулося з ініціативи ТзОВ «Агро-Інвест» за погодженням ПАТ «Зміна», сторони домовилися про внесення наступних змін до Договору споживача про надання послуг з розподілу електричної енергії № 90082 від 01.01.2019 року, а саме Додатковою угодою від 26.09.2022 року внесені зміни в:
- Додаток №3 (Відомості про розрахункові засоби обліку активної електричної енергії), а саме зменшено величину дозволеної потужності до 14460 кВт (на потужність ТзОВ «Агро-Інвест»);
 - Додаток №6 (Акт розмежування балансової належності електромереж та експлуатаційної відповідальності сторін), а саме зазначено нові межі балансової належності та експлуатаційної відповідальності субспоживача ТзОВ «Агро-Інвест»;
 - Додаток №7 (Однолінійна електрична схема), а саме схематично відображено відомості щодо приєднаної точки розподілу ТзОВ «Агро-Інвест»;
 - Додаток №11 (Відомості про розрахункові засоби обліку активної та реактивної електричної енергії субспоживачів (Оператора системи)), а саме доповнено інформацією щодо приєднаної точки розподілу ТзОВ «Агро-Інвест».
- (79) Разом з цим, окрім вищевказаних змін, які відбулися через приєднання додаткової точки субспоживача ТзОВ «Агро-Інвест», 26.09.2022 року ПрАТ «Львівобленерго» було внесено зміни у додаток № 3 та додаток № 11 Договору № 90082, зокрема для об'єкту: дахова сонячна електростанція ТзОВ «Верде-Інвест», *(Інформація доступ до якої обмежено).*
- (80) Слід зауважити, що згідно додатку № 2 до Договору № 90082 від 01.01.2019 «Паспорт точки (точок) розподілу електричної енергії» до об'єкту *(Інформація доступ до якої обмежено).*
- (81) *(Інформація доступ до якої обмежено).*

- (82) ПрАТ «Львівобленерго» повідомило, що розподіл електричної енергії ПАТ «Зміна» з січня 2020 року забезпечується відповідно до однолінійної схеми, наведеної у додатку № 7 від 02.01.2020р. до Договору № 90082 та в подальшому у додатку №7 від 26.09.2022р. до Договору № 90082.
- (83) Мережами основного споживача – ПАТ «Зміна» транспортується електрична енергія субспоживачам ТзОВ «Верде-Інвест» та ТзОВ «Агро-Інвест».
- (84) Додатком №3 до договору споживача про надання послуг з розподілу електричної енергії № 90082 для можливості обліковувати обсяг спожитої та генерованої електричної енергії від дахової сонячної електричної станції в мережі спільного використання напругою 10 кВ визначено розрахунковий засіб обліку № 84341385.
- (85) ПрАТ «Львівобленерго» листом від 27.10.2022 № 146-07-5126 повідомило, що актом розмежування балансової належності та експлуатаційної відповідності, що є Додатком № 6 до Договору споживача про надання послуг з розподілу електричної енергії №28130 від 02.01.2020р., укладеного між ПрАТ «Львівобленерго» та ТзОВ «Верде-Інвест», визначено розмежування балансової належності та експлуатаційної відповідальності між основним споживачем ПрАТ «Зміна» та субспоживачем ТзОВ «Верде – Інвест» - кабельні наконечники 10 кВ КЛ-10 кВ в ком №3 РУ – 10 кВ ПС 110/10 кВ ПАТ «Зміна».
- (86) Відповідно до пункту 4 Акту розмежування балансової належності електромереж та експлуатаційної відповідальності сторін, який є додатком 2 до Договору про спільне використання технологічних електричних мереж № 145-2608/19 від 27.12.2019р. між основним споживачем ПАТ «Зміна» та користувачем ПрАТ «Львівобленерго» визначено, що межа балансової належності електромереж та установок основного споживача та субспоживача ТзОВ «Верде – Інвест» - кабельні наконечники 10 кВ КЛ-10 кВ в ком №3 РУ-10 кВ ПС 110/10кВ ПАТ «Зміна».
- (87) ПрАТ «Львівобленерго» вказало, що межа балансової належності та експлуатаційної відповідальності між основним споживачем та субспоживачем, а також між виробником, споживачем який знаходиться на території здійснення ліцензованої діяльності ПрАТ «Львівобленерго» та ОСР збігається з межею балансової належності та експлуатаційної відповідальності між основним споживачем та ОСР – кабельні наконечники 10 кВ КЛ-10кВ в ком № 3 РУ – 10 кВ ПС 110/10 кВ ПАТ «Зміна».
- (88) ПрАТ «Львівобленерго» надало пояснення, що керуючись пунктом 4 Порядку № 1052 встановило ПАТ «Зміна» на межі балансової належності з ступенем напруги 110 кВ перший клас споживання електричної енергії, а на межі балансової належності від виробника з альтернативних джерел ТзОВ «Верде-Інвест» другий клас споживання електричної енергії.
- (89) ПрАТ «Львівобленерго» зазначило, що: *«При цьому п. 4 Порядку №1052 чітко передбачає необхідність встановлення різних класів у разі отримання електричної енергії з різних джерел за різними класами, тому ПАТ «Зміна» на межі балансової належності з ступенем напруги 110 кВ отримує електричну енергію за 1 класом, а на межі балансової належності від виробника з альтернативних джерел ТзОВ «Верде – Інвест» - 10 кВ отримує електричну енергію за 2 класом, оскільки не підпадає при цьому приєднанні під жоден із винятків передбачених п.3.1 Порядку, що відносить споживачів до 1 класу.*

Тому, відповідно до пункту 4 Постанови НКРЕ від 13.08.1998 № 1052 на частину енергії отриманої на напрузі 10 кВ (згенерованої з альтернативних джерел ТзОВ «Верде-Інвест»), яка використовується ПАТ «Зміна» застосовано тариф по другому класу напруги»

Так, відповідно п. 8.1. Порядку встановлення (формування) тарифів на послуги з розподілу електричної енергії затвердженого Постановою НКРЕКП № 1175 від 05.10.2018р. в редакції Постанови НКРЕКП № 1430 від 25.08.2021р. (набула чинності 01.01.2022 року), споживачі, які отримують електричну енергію від оператора системи розподілу на межі балансової належності номінальною напругою 27,5 кВ та вище, а також споживачі, приєднані до шин електростанцій (за винятком суб'єктів господарювання, що виробляють електричну енергію з альтернативних джерел, а саме з енергії сонячного випромінювання, біогазу, біомаси, енергії вітру та мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), відносяться до 1 класу напруги.

Клас напруги встановлюється споживачу окремо за кожною межею балансової належності.

Отже, відповідно до наведеного Порядку, після 01.01.2022р. віднесення ПАТ «Зміна» до споживачів першого та другого класів є аналогічним як і до того. ПАТ «Зміна» відноситься до споживача 1 класу напруги в точці отримання електричної енергії на межі балансової належності номінальною напругою вище 27,5 кВ, а напругою нижче 27,5 відноситься 2 класу».

- (90) Разом з тим, пунктом 4 Порядку №1052 визначено, якщо споживач отримує електричну енергію за різними класами відповідно до пункту 3 цього Порядку, йому встановлюються різні класи окремо за кожною межею балансової належності, тому, твердження ПрАТ «Львівобленерго», що пункт 4 Порядку №1052 чітко передбачає необхідність встановлення різних класів у разі отримання електричної енергії з різних джерел неправомірне, оскільки не відповідало чинному Порядку № 1052.
- (91) Крім цього, ПрАТ «Львівобленерго» зазначило, оскільки від мереж ПАТ «Зміна» по напрузі 10 кВ живиться субспоживач ТзОВ «Агро-Інвест» - 2 клас напруги, тому вирахувати різні класи напруги можна тільки враховуючи питому вагу 1 класу напруги та 2 класу напруги відповідно до енергії, що споживалась всіма споживачами в мережах ПАТ «Зміна» та нею в тому числі.
- (92) ПрАТ «Львівобленерго» надало для прикладу розрахунок спожитої енергії та алгоритм до неї за серпень 2021 року, а саме, пряма мова:
1. Визначається обсяг розподіленої електричної енергії через обліки ПАТ «Зміна» А+ (1 клас):
Засіб обліку № 2721989: показник на 01.08.2021р. – 86,56 та на 01.09.2021р. – 95,798, коефіцієнт трансформації 20000, сума розподілу (без втрат) через цей облік – 183 960 кВт*год.
 2. Визначається обсяг відпущеної енергії в мережі ПАТ «Зміна» субспоживачем ТОВ «Верде – Інвест»:
Засіб обліку № 84341385: показник А+ на 01.08.2021р. – 7447 та на 01.09.2021р. – 7,794, коефіцієнт трансформації 1000, сума розподілу (без втрат) через цей облік – 347 кВт*год.
Засіб обліку № 84341385: показник А- на 01.08.2021р. – 1032,03 та на 01.09.2021р. – 1101,614, коефіцієнт трансформації 1000, сума генерації електричної енергії через цей облік – 69 584 кВт*год.
 3. Визначається обсяг відпущеної енергії в мережі ПрАТ «Львівобленерго» через засіб обліку ПАТ «Зміна» А-:

Засіб обліку № 2721989: показник на 01.08.2021р. – 1,062 та на 01.09.2021р. – 1, 305, коефіцієнт трансформації 20000, сума генерованої енергії через цей облік – 4 860 кВт*год.

4. Визначається сумарний обсяг відпущеної енергії в мережі ПАТ «Зміна» по класам напруги:

1 клас 183 960 кВт*год – 74,1066% (не включно втрати 2 382 кВт*год);

2 клас – 64 2777 кВт*год. – 25,8934% (включно втрати – 100 кВт*год);

Сумарно – 248 237 кВт*год.

5. Визначаємо суброзхід в мережах ПАТ «Зміна» в мережі ТОВ «Агро-Інвест»:

Засіб обліку № 4901714: показник А+ на 01.08.2021р. – 71152 та на 01.09.2021р. – 72399,0, коефіцієнт трансформації 80, сума розподілу (без втрат) через цей облік – 99 747 кВт*год.

Засіб обліку № 7323199: показник А+ на 01.08.2021р. – 28044,2 та на 01.09.2021р. – 29203,04, коефіцієнт трансформації 80, сума розподіл (без втрат) через цей облік – 92 707 кВт*год.

Загальний суброзхід в мережі ТОВ «Агро-Інвест» - 210 257 кВт*год (включно втрати 17 803 кВт*год).

6. Визначаємо сумарне власне споживання ПАТ «Зміна» (без втрат):

А саме $248\,237 - 210\,257 = 37\,980$ кВт*год.

7. Визначаємо сумарне власне споживання ПАТ «Зміна» (без втрат) по класам відповідно до питомої ваги по поступленню:

1 клас $28\,146$ кВт*год + $2\,382$ кВт*год = $30\,528$ кВт*год.

2 клас $9\,834$ кВт*год.

Сумарно $40\,362$ кВт*год.

- (93) Слід зазначити, що **Порядками №1052 та №1175 не передбачено застосовувати** для споживача (ПАТ «Зміна») різні класи напруги, який отримує електричну енергію від оператора системи розподілу на межі балансової належності номінальною напругою 27,5 кВ та вище, коли від його мереж по напрузі 10 кВ живиться субспоживач (ТОВ «Агро-Інвест») та до його точки балансової належності оператор системи розподілу (ПрАТ «Львівобленерго») приєднав субспоживача - виробника з альтернативних джерел ТзОВ «Верде-Інвест» з ступнем напруги 10 кВ.
- (94) Отже, визначення ПрАТ «Львівобленерго» різних класів напруги із застосуванням питомої ваги 1 класу напруги та 2 класу напруги відповідно до енергії, що споживалась всіма споживачами в мережах ПАТ «Зміна» та нею, в тому числі, не відповідає умовам Договору №90082 у якому встановлено на межі балансової належності ступінь напруги 110 кВт, який в свою чергу, відповідно до вимог Порядків №1052 та №1175, відноситься до першого класу напруги.
- (95) Ущемлення інтересів Заявника в даному випадку полягає в тому, що ПрАТ «Львівобленерго» неправомірно застосовує тариф на розподіл електричної енергії по другому класу споживання, який є значно вищим ніж тариф на розподіл електричної енергії по першому класу споживання.
- (96) Також висновок, що ПрАТ «Львівобленерго» безпідставно та неправомірно надавало послуги з розподілу електричної енергії ПАТ «Зміна» по 2 класу напруги був наданий представниками Відділу НКРЕКП у Львівській області та Управлінням Держенергонагляду у Львівській області, які були присутні 06.10.2021 року на засіданні Інформаційно-консультаційного центру ПрАТ «Львівобленерго» (далі – Комісія ІКЦ) з розгляду звернення ПАТ «Зміна» про правомірність визначення наданих послуг ПрАТ «Львівобленерго» з розподілу електричної енергії по 2 класу напруги», а саме: «У

додатку №3 «Відомості про розрахункові засоби обліку активної та реактивної електроенергії» до договору від 01.01.2019 №90082, укладеного між ПАТ «Зміна» та ПрАТ «Львівобленерго», ступінь напруги становить 110 кВ, тобто 1 клас напруги.

До електромереж ПАТ «Зміна» по напрузі 10 кВ підключений виробник електричної енергії ТОВ «Верде Інвест» - 2 клас напруги.

Враховуючи вищенаведене, розрахунок за спожиту електроенергію повинен здійснюватися наступним чином:

1. ПАТ «Зміна» (згідно з умовами договору споживач 1 класу напруги) повинно оплачувати за надання ПрАТ «Львівобленерго» послуг з розподілу електричної енергії по 1 класу напруги;

2. ТОВ «Агро Інвест» (згідно з умовами договору споживач 2 класу напруги) повинно оплачувати за надання послуг з розподілу електричної енергії, яка надійшла з мереж ПрАТ «Львівобленерго» та ТОВ «Верде Інвест» (згенерована електроенергія) відповідно до 2 класу напруги.

Станом на час проведення комісії ПрАТ «Львівобленерго» визначає надання послуг з розподілу електричної енергії виробленої ТОВ «Верде Інвест» по 2 класу напруги пропорційним способом (ПАТ «Зміна» приблизно 90%, ТОВ «Агро Інвест» приблизно 10%), що ніякими нормативними документами не передбачено.

Враховуючи вищенаведене, ПрАТ «Львівобленерго» безпідставно та неправомірно надавало послуги з розподілу електричної енергії ПАТ «Зміна» по 2 класу напруги.

Таким чином, ПрАТ «Львівобленерго» повинно повернути ПАТ «Зміна» різницю в тарифі з розподілу за електричну енергію між класами напруги за період з моменту виникнення генерації ТОВ «Верде Інвест».

- (97) Державна інспекція енергетичного нагляду України листом від 24.12.2022 № 7/5.1-2817-22 повідомила Антимонопольний комітет України, що: «Споживачі та оператори установок зберігання енергії, які отримують електричну енергію від оператора системи розподілу на межі балансової належності номінальною напругою 27,5 кВ та вище, а також споживачі та оператори установок зберігання енергії, приєднані до шин електростанцій (за винятком суб'єктів господарювання, що виробляють електричну енергію з альтернативних джерел, а саме з енергії сонячного випромінювання, біогазу, біомаси, енергії вітру та мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), відносяться до 1 класу напруги.

Клас напруги встановлюється споживачу та оператору установки зберігання енергії окремо за кожною межею балансової належності.

Окремо інформуємо, що 06.10.2021 на засіданні Комісії Інформаційно-консультаційного центру по роботі зі споживачами електричної енергії при ПрАТ «Львівобленерго» (далі – Комісія ІКЦ) було розглянуто звернення ПАТ «Зміна» про правомірність визначення наданих послуг з розподілу електричної енергії по другому класу напруги.

Представниками НКРЕКП та Держенергонагляду, в межах компетенції, було подано зауваження щодо правомірності визначення наданих послуг ПрАТ «Львівобленерго» з розподілу електричної енергії по другому класу напруги», що свідчить про підтвердження висновку щодо безпідставного та неправомірного надання ПрАТ «Львівобленерго» послуги з розподілу електричної енергії ПАТ «Зміна» по 2 класу споживання.

- (98) НКРЕКП листом від 31.12.2022 № 18354/20.3/7-22 (вх. від 02.01.2023 № 7-01/7) повідомила Антимонопольний комітет України та Заявника, що абзацами другим – четвертим пункту 8.1 глави 8 Порядку встановлення (формування) тарифів на послуги з розподілу електричної енергії, затвердженого постановою НКРЕКП від 05.10.2018 № 1175, зокрема визначено, що споживачі, які отримують електричну енергію від

оператора системи розподілу (далі – ОСР) на межі балансової належності номінальною напругою 27,5 кВ та вище, а також споживачі, приєднані до шин електростанцій (за винятком суб'єктів господарювання, що виробляються електричну енергію з альтернативних джерел, а саме з енергії сонячного випромінювання, біогазу, біомаси, енергії вітру та мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), відносяться до 1 класу напруги.

Споживачі (субспоживачі), які отримують електричну енергію від ОСР на межі балансової належності номінальною напругою нижче 27, 5 кВ, відносяться до 2 класу напруги.

Клас напруги встановлюється споживачу окремо за кожною межею балансової належності.

- (99) Крім цього, НКРЕКП у наведеному листі зазначила, що: «окреме нарахування споживачу ПАТ «Зміна» плати за послуги з розподілу електричної енергії, що надходить в мережі споживача на межі балансової належності між ПАТ «Зміна» та ПрАТ «Львівобленерго» з рівнем напруги 110 кВ 1 класу та на межі балансової належності між ПАТ «Зміна» та ТОВ «Верде – Інвест» з рівнем напруги 10 кВ 2 класу, є правомірним.

Проаналізувавши однолінійну електричну схему, що є додатком 7 до договору споживача про надання послуг з розподілу електричної енергії від 01.01.2019 № 90082, укладеного між ПАТ «Зміна» та ПрАТ «Львівобленерго», НКРЕКП вважає, що одним із варіантів вирішення спірного питання щодо коректного визначення обсягу електричної енергії, що споживається основним споживачем ПАТ «Зміна» за 1 класом напруги (обсяг споживання електричної енергії споживачем, який надійшов з межі балансової належності між ПАТ «Зміна» та ПрАТ «Львівобленерго») та за 2 класом напруги (обсяг споживання електричної енергії споживачем, який надійшов з межі балансової належності між ПАТ «Зміна» та ТОВ «Верде Інвест»), є додаткове улаштування на межі балансової належності між ПАТ «Зміна» та ПрАТ «Львівобленерго» двонаправлених вузлів (засобів) обліку електричної енергії, які обліковуватимуть обсяги надходження електричної енергії у мережі ПАТ «Зміна» з мереж ПрАТ «Львівобленерго» та обсяг віддачі електричної енергії з мереж ПАТ «Зміна» в мережі ПрАТ «Львівобленерго».

- (100) Отже, НКРЕКП також звернула увагу, що ПрАТ «Львівобленерго» нарахування за послуги з розподілу електричної енергії споживачу ПАТ «Зміна» мало б здійснювати по першому класу споживання за обсяг електричної енергії, який надходить в мережі споживача на межі балансової належності між ПАТ «Зміна» та ПрАТ «Львівобленерго» з рівнем напруги 110 кВ.
- (101) ПрАТ «Львівобленерго», використовуючи свою монопольну владу на ринку послуг з розподілу електричної енергії, впродовж 2020 – 2022 років та станом на 06.07.2023 року, всупереч чинному законодавству у сфері електричної енергії, необгрунтовано для споживача ПАТ «Зміна» застосовує тариф на послуги з розподілу електричної енергії для споживачів по другому класу напруги, що є значно вищий ніж тариф за розподіл електричної енергії по першому класу споживання.
- (102) Як вище вже було зазначено, НКРЕКП встановила для ПрАТ «Львівобленерго» тарифи на послуги з розподілу електричної енергії у наступних розмірах:
- у 2020 році для споживачів по першому класу споживання напруги у розмірі 133,61 грн/МВт.год (без ПДВ), а для другого класу споживання - 726,72 грн/МВт.год (без ПДВ);
 - у 2021 році для споживачів по першому класу споживання напруги у розмірі 139,33 грн/МВт.год (без ПДВ), а для другого класу споживання - 955,36 грн/МВт.год (без ПДВ);

- у 2022 році для споживачів по першому класу споживання напруги у розмірі 175,04 грн/МВт.год (без ПДВ), а для другого класу споживання 1038,18 грн/МВт.год (без ПДВ);
- у період з 01.01.2023 по 31.05.2023 року для споживачів по першому класу споживання напруги у розмірі 194,70 грн/МВт.год (без ПДВ), а для другого класу споживання 1111,53 грн/МВт.год (без ПДВ);
- у період з 01.06.2023 по 30.06.2023 року для споживачів по першому класу споживання напруги у розмірі 232,61 грн/МВт.год (без ПДВ), а для другого класу споживання 1253,00 грн/МВт.год (без ПДВ);
- у період з 01.07.2023 по 31.12.2023 року для споживачів по першому класу споживання напруги у розмірі 289,48 грн/МВт.год (без ПДВ), а для другого класу споживання 1 465,19 грн/МВт.год (без ПДВ).

- (103) Отже, необґрунтоване застосування ПрАТ «Львівобленерго» для ПАТ «Зміна» тарифу за послуги з розподілу електричної енергії по другому класу напруги, який є значно вищий тарифу за послуги з розподілу електричної енергії по першому класу напруги, призвело до ущемлення інтересів споживача ПАТ «Зміна», який не має альтернативи отримання вказаних послуг, оскільки споживач може отримати цю послугу тільки у ПрАТ «Львівобленерго».
- (104) Ущемлення інтересів Заявника в даному випадку полягає у тому, що ПрАТ «Львівобленерго» неправомірно застосовує тариф на розподіл електричної енергії по другому класу споживання, який є значно вищий, ніж тариф на розподіл по першому класу споживання.
- (105) Такі дії ПрАТ «Львівобленерго» були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку послуг з розподілу електричної енергії в межах Львівської області, адже у такому випадку споживачі могли б відмовитись від послуг ПрАТ «Львівобленерго», яке встановлює неправомірний клас споживання електричної енергії, наслідком яких є застосування тарифу за послуги з розподілу електричної енергії по другому класу напруги, який є значно вищий за послуги з розподілу електричної енергії по першому класу напруги.
- (106) За умов існування значної конкуренції на ринку така поведінка ПрАТ «Львівобленерго» була б неможливою, оскільки, маючи зацікавленість щодо продажу свого товару — послуги з розподілу електричної енергії, Товариство вживало б заходи щодо дотримання положень законодавства у сфері надання послуг з розподілу електричної енергії, а також дотримання прав та інтересів споживачів.
- (107) В свою чергу, за наявності значної конкуренції на ринку, споживач міг би обрати для себе іншого виконавця послуг, який дотримується вимог чинного законодавства та не допускає ущемлення його законних інтересів.

7. КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ ВІДПОВІДАЧА

- (108) Згідно з абзацом 2 частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо на цьому ринку у нього немає жодного конкурента.
- (109) Згідно з частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче)

становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

- (110) Частиною третьою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.
- (111) Відповідно до пункту 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», порушенням законодавства про захист економічної конкуренції є зловживання монопольним (домінуючим) становищем.
- (112) Отже, дії ПрАТ «Львівобленерго», які полягають у необґрунтованому застосуванні для ПАТ «Зміна» тарифу за послуги з розподілу електричної енергії по другому класу споживання, який є значно вищий тарифу за послуги з розподілу електричної енергії по першому класу напруги, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним становищем на ринку послуг з розподілу електричної енергії, що призвело до ущемлення інтересів споживача, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

8. ЗАПЕРЕЧЕННЯ ВІДПОВІДАЧА ТА ЇХ СПРОСТУВАННЯ

- (113) ПрАТ «Львівобленерго» листом від 08.02.2023 №112-07-854 надало заперечення на розпорядження адміністративної колегії Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України № 63/13-рп/к від 26.01.2023, зокрема зазначило:
- Віднесення споживачів до чого чи іншого класу, диференційованих за ступенями напруги здійснюється не оператором системи розподілу, а адміністратором точок комерційного обліку (АТКО), функцію (роль) якого виконує постачальник послуг комерційного обліку електричної енергії (ППКО) у процесі адміністрування даних щодо комерційного обліку у реєстрі комерційного обліку.
 - ПрАТ «Львівобленерго» здійснює посилення на лист НКРЕКП від 31.12.2022 №18354/20.3/7-22 і вказує, що нарахування споживачу ПАТ «Зміна» за послуги з розподілу електричної енергії, що надходить в мережі споживача на межі балансової належності між ПАТ «Зміна» та ПрАТ «Львівобленерго» з рівнем напруги 110 Кв, як споживачу 1 класу та на межі балансової належності між ПАТ «Зміна» та ТОВ «Верде-Інвест» з рівнем напруги 10 Кв, як споживачу 2 класу, тобто саме так, як цю суперечку вирішив в установленому порядку Регулятор, рішення якого в судовому порядку сторони спору не оскаржували.
- (114) Наведені заперечення ПрАТ «Львівобленерго» не можуть бути взяті до уваги з огляду на наступне.
- (115) На вимогу Відділення від 20.02.2023 №63-02/379, ПрАТ «Львівобленерго» листом від 06.03.2023 №146-07-1575 повідомило, що виконує безоплатно необхідні функції адміністратора точки комерційного обліку (далі – АТКО) для споживачів електричної енергії ПАТ «Зміна», ТзОВ «Верде Інвест» та ТзОВ «Агро-Інвест», тому твердження ПрАТ «Львівобленерго», що у цьому випадку, оператор розподілу не виконує функції АТКО не відповідає дійсності.

(116) ПрАТ «Львівобленерго» не здійснює нарахування споживачу ПАТ «Зміна» за послуги з розподілу електричної енергії, що надходить в мережі споживача на межі балансової належності між ПАТ «Зміна» та ПрАТ «Львівобленерго» з рівнем напруги 110 Кв по 1 класу споживання, як зазначено у листі НКРЕКП від 31.12.2022 №18354/20.3/7-22, а безпідставно визначає питому вагу 1 класу напруги та 2 класу напруги відповідно до енергії, що споживалась всіма споживачами (ТОВ «Агро Інвест», ТОВ «Верде – Інвест») в мережах ПАТ «Зміна» та нею в тому числі, що не відповідає вимогам Порядків №1052 та №1175 щодо нарахування за послуги з розподілу електричної енергії по 1 класу споживання з рівнем напруги 110 Кв.

(117) Листом від 23.05.2023 № 112-07-3181 (вх. від 23.05.2023 № 63-01/1017) ПрАТ «Львівобленерго» надало пояснення на заперечення висновків у поданні з попередніми висновками у справі № 63/5-02-13-2023 від 15.05.2023 № 63-03/64п, а саме: пряма мова:

По перше. У Поданні № 63-03/64п від 15.05.2023 не вірно визначені товарні межі ринку, оскільки замість ринку послуг комерційного обліку безпідставно товарними межами визначено ринок послуг з розподілу електричної енергії, що за Законом України «Про ринок електричної енергії» є різними ринками.

Отже, діяльність ПрАТ «Львівобленерго» з віднесення точок обліку ПАТ «Зміна» до 1-го та 2-го класів напруги не входить в компетенцію Товариства в якості ОСР, така діяльність здійснювалась в якості ППКО, виконуючи роль АТКО.

По друге. Щодо покликання на окремі думки Управління Держенергонагляду у Львівській області та Відділу НКРЕКП у Львівській області на засіданні комісії Інформаційно-консультаційного центру, то такі не заслуговують на увагу, оскільки на засіданні комісії ІКЦ рішення не прийнято, тому відповідно до п.5.14 Положення про Інформаційно-консультаційний центр по роботі із споживачами електричної енергії, затвердженого постановою НКРЕ від 12.03.2009 № 299 спірне питання по розгляду звернення ПАТ «Зміна» (пакет документів (зауваження відповідних членів Комісії ІКЦ, проект відповіді та всі зібрані матеріали) направлені листом № 146-07-4969 від 26.05.2022 за належністю для вирішення порушеного у зверненні питання до Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

За результатами розгляду звернення ПАТ «Зміна», НКРЕКП викладено своє рішення у листі № 18354/20.3/7-22 від 31.12.2022.

Зважаючи на це, окреме нарахування споживачу ПАТ «Зміна» плати за послуги з розподілу електричної енергії, що надходить в мережі споживача на межі балансової належності між ПАТ «Зміна» та ПрАТ «Львівобленерго» з рівнем напруги 110 кВ 1 класу та на межі балансової належності між ПАТ «Зміна» та ТОВ «Верде – Інвест» з рівнем напруги 10 кВ 2 класу, є правомірним.

Відповідно до визначень у статті 1 Закону України «Про ринок електричної енергії» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг є Регулятором. До повноважень Регулятора на ринку електричної енергії належать, зокрема вирішення спорів, що виникають на ринку електричної енергії (ч.3 ст. 6 Закону). Відповідно до порядку розгляду скарг та вирішення спорів Регулятор протягом визначеного строку приймає рішення, обов'язкові для виконання учасниками ринку, яких воно стосується (ч.2 ст.76 Закону).

Повторюємо, що уся спожита електроенергія безпосередньо ПАТ «Зміна», яка надійшла в мережі ПАТ «Зміна» на межі балансової належності між ПАТ «Зміна» та ПрАТ «Львівобленерго» з рівнем напруги 110 кВ розрахована саме по першому класу. По другому класу розрахована електрична енергія лише та, яка, згенерована ТОВ «Верде-Інвест» та спожита ПАТ «Зміна», тобто надійшла в мережі ПАТ «Зміна» з межі балансової належності між ПАТ «Зміна» та ТОВ «Верде-Інвест» з рівнем напруги 10кВ.

В чому саме полягає порушення з Подання зрозуміти важко, в Поданні не має жодних аргументів чому саме електрична енергія, яка спожита ПАТ «Зміна», що згенерована ТОВ «Верде – Інвест» та надійшла в мережі ПАТ «Зміна» з рівнем напруги 10 кВ має бути по першому класу.

- (118) Наведені заперечення ПрАТ «Львівобленерго» на подання від 15.05.2023 № 63-03/64п з попередніми висновками не можуть бути взяті до уваги з огляду на наступне.
- (119) **На перше заперечення.** У Поданні з попередніми висновками у справі № 63/5-02-13-2023 від 15.05.2023 № 63-03/64п вірно визначені товарні межі ринку послуг з розподілу електричної енергії, оскільки порушення законодавства про захист економічної конкуренції встановлено на ринку послуг з розподілу електричної енергії в частині застосування тарифу за розподіл електричної енергії відповідно до класу споживання, а не на ринку послуг комерційного обліку, як стверджує ПрАТ «Львівобленерго».
- (120) Відповідно до статті 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», у сфері здійснення контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції Антимонопольний комітет України має такі повноваження, зокрема, проводити дослідження ринку, визначати межі товарного ринку, а також становище, в тому числі монопольне (домінуюче), суб'єктів господарювання на цьому ринку та приймати відповідні рішення.
- (121) **На друге заперечення.** ПрАТ «Львівобленерго» листом від 27.10.2022 № 146-07-5126 (вх. 02.11.2022 № 63-01/1296) повідомило, що: *«ПАТ «Зміна» відноситься до споживача 1 класу напруги в точці отримання електричної енергії на межі балансової належності номінальною напругою вище 27,5 кВ, а напругою нижче 27,5 відноситься до 2 класу.*
Крім того, від мереж ПАТ «Зміна» по напрузі 10 Кв живиться субспоживач «Агро-Інвест» - 2 клас напруги.
Вирахувати різні класи напруги можна тільки враховуючи питому вагу 1 класу напруги та 2 класу напруги відповідно до енергії, що споживалась всіма споживачами в мережах ПАТ «Зміна» та нею в тому числі».
- (122) ПрАТ «Львівобленерго» надало приклад розрахунку розподіленої електричної енергії по 1 класу та 2 класу напруги для ПАТ «Зміна» на межі балансової належності між ПАТ «Зміна» та ПрАТ «Львівобленерго» з рівнем напруги 110 кВ, використовуючи свій власний механізм питомої ваги 1 класу напруги та 2 класу напруги відповідно до енергії, що споживалась ПАТ «Зміна», ТзОВ «Агро-Інвест» та ТзОВ «Верде – Інвест», тобто, на межі балансової належності з рівнем напруги 110 кВ, ПрАТ «Львівобленерго» безпідставно застосовує тариф за розподіл електричної енергії по другому класу напруги, що не відповідає вимогам Порядків №1052 та №1175.
- (123) У листі НКРЕКП від 31.12.2022 № 18354/20.3/7-2, на який посилається ПрАТ «Львівобленерго» не вказано, що Оператор системи розподілу (ПрАТ «Львівобленерго») наділений правом застосовувати тариф на розподіл електричної енергії по другому класу споживання до Споживача (ПАТ «Зміна») з рівнем напруги 110 кВ на межі балансової належності до якого приєднаний субспоживач із рівнем напруги 10 кВ.
- (124) Заявник листом від 03.07.2023 №102 (вх. від 03.07.2023 № 63-01/1297) повідомив, що межа балансової належності та експлуатаційної відповідальності між ПАТ «Зміна» та ПрАТ «Львівобленерго» знаходиться на межі 110 кВ. На межі 10 кВ між ПАТ «Зміна» та ПрАТ «Львівобленерго» відсутня межа балансової належності та експлуатаційної відповідальності сторін.

- (125) Твердження ПрАТ «Львівобленерго», що покликання на окремі думки Управління Держенергонагляду у Львівській області та Відділу НКРЕКП у Львівській області не заслуговують на увагу є хибним, оскільки, представники державних органів брали безпосередню участь у засіданні ІКЦ, розглядали усі представлені документи (в тому числі спосіб розподілу по класах напруги на межі балансової належності з рівнем напруги 110 кВ) та встановили, що ПрАТ «Львівобленерго» безпідставно та неправомірно надавало послуги з розподілу електричної енергії ПАТ «Зміна» по 2 класу напруги на межі балансової належності ПАТ «Зміна» з рівнем напруги 110 кВ .
- (126) Окрім цього, у листі НКРЕКП від 31.12.2022 № 18354/20.3/7-2, на який посилається ПрАТ «Львівобленерго» зазначено, що проаналізувавши однолінійну електричну схему, що є додатком 7 до договору споживача про надання послуг з розподілу електричної енергії від 01.01.2019 № 90082, укладеного між ПАТ «Зміна» та ПрАТ «Львівобленерго», НКРЕКП вважає, що одним із варіантів вирішення спірного питання щодо коректного визначення обсягу електричної енергії, що споживається основним споживачем ПАТ «Зміна» за 1 класом напруги (обсяг споживання електричної енергії споживачем, який надійшов з межі балансової належності між ПАТ «Зміна» та ПрАТ «Львівобленерго») та за 2 класом напруги (обсяг споживання електричної енергії споживачем, який надійшов з межі балансової належності між ПАТ «Зміна» та ТОВ «Верде Інвест»), є додаткове улаштування на межі балансової належності між ПАТ «Зміна» та ПрАТ «Львівобленерго» двонаправлених вузлів (засобів) обліку електричної енергії, які обліковуватимуть обсяги надходження електричної енергії у мережі ПАТ «Зміна» з мереж ПрАТ «Львівобленерго» та обсяг віддачі електричної енергії з мереж ПАТ «Зміна» в мережі ПрАТ «Львівобленерго».
- (127) Тобто, НКРЕКП у листі від 31.12.2022 № 18354/20.3/7-2 підтвердила про некоректне застосування ПрАТ «Львівобленерго» тарифу для ПАТ «Зміна» по 2 класу споживання.
- (128) Отже, посилення ПрАТ «Львівобленерго» на один абзац листа НКРЕКП від 31.12.2022 № 18354/20.3/7-22 у якому зазначається правомірність плати за послуги з розподілу електричної енергії для споживачів, які отримують електричну енергію від оператора системи розподілу на межі балансової належності з рівнем напруги 27,5 кВ по 1 класу напруги (усі межі балансової належності ПАТ «Зміна» з рівнем напруги 110 кВ), а з рівним напруги 10 кВ по 2 класу (на межі балансової належності ТОВ «Верде – Інвест» 10 кВ) не спростовують вчинення ПрАТ «Львівобленерго» порушення законодавства про захист економічної конкуренції, яке полягає у застосуванні тарифу з розподілу електричної енергії для ПАТ «Зміна» по 2 класу напруги на межі балансової належності з рівнем напруги 110 кВ.

9. ОСТАТОЧНІ ВИСНОВКИ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

- (129) Таким чином, доказами, зібраними у Справі, доведено, а зауваженнями й запереченнями Відповідача не спростовано висновок про те, що ПрАТ «Львівобленерго» займаючи з 02.01.2020 по 06.07.2023 монополіне (домінуюче) становище на ринку послуг з розподілу електричної енергії у межах місць провадження господарської діяльності, а саме, на території Львівської області в межах розташування системи розподілу електричної енергії, що перебуває у власності або господарському віданні (щодо державного або комунального майна) Товариства та електричних мереж інших власників, які приєднані до мереж ліцензіата (з якими укладені відповідні договори

згідно із законодавством) із часткою 100%, своїми діями, які полягають у необґрунтованому застосуванні для ПАТ “Зміна” тарифу за послуги з розподілу електричної енергії по другому класу споживання, який є значно вищий тарифу за послуги з розподілу електричної енергії по першому класу напруги, вчинило порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

10. ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРУ ШТРАФУ

(130) Відповідно до статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за порушення законодавства, яке передбачене пунктом 2 статті 50 цього Закону, на суб’єкта господарювання накладається штраф у розмірі до десяти відсотків доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.

(131) При визначенні розміру штрафу враховано:

- тривалість вчинення порушення (більше трьох років);
- не визнання вчинення порушення;
- порушення не припинено.

(132) Відповідно до копії форми №2-м «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)» дохід ПрАТ «Львівобленерго» від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за 2022 рік становив *(Інформація доступ до якої обмежено)*.

Враховуючи наведене, керуючись статтями 7, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (зі змінами і доповненнями) та пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (Правил розгляду справ), затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 № 169-р (зі змінами), адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати, що приватне акціонерне товариство «Львівобленерго» *(Інформація доступ до якої обмежено)* у період з 02.01.2020 року по 06.07.2023 року займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з розподілу електричної енергії у межах місць провадження господарської діяльності, а саме, на території Львівської області в межах розташування системи розподілу електричної енергії, що перебуває у власності або господарському віданні (щодо державного або комунального майна) Товариства та електричних мереж інших власників, які приєднані до мереж ліцензіата (з якими укладені відповідні договори згідно із законодавством) із часткою 100%, як таке, що не має жодного конкурента.

2. Визнати дії приватного акціонерного товариства “Львівобленерго”, які полягають у необґрунтованому застосуванні для ПАТ “Зміна” тарифу за послуги з розподілу електричної енергії по другому класу споживання, який є значно вищий тарифу за послуги з розподілу електричної енергії по першому класу напруги, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним становищем на ринку послуг з розподілу електричної енергії, що призвело до ущемлення інтересів споживача, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

3. За вчинене порушення, зазначене у пункті 2 резолютивної частини цього рішення, накласти на приватне акціонерне товариство «Львівобленерго» штраф у розмірі 68 000,00 (шістдесят вісім тисяч) гривень.

4. Зобов’язати приватне акціонерне товариство «Львівобленерго» у місячний строк з дня отримання рішення припинити та усунути наслідки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, зазначене у пункті 2 резолютивної частини цього рішення.

5. Про виконання пункту 4 цього рішення письмово повідомити Відділення протягом п’яти календарних днів із дня його припинення з наданням підтвердних документів

Відповідно до частини третьої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» штраф підлягає оплаті у двомісячний строк з дня одержання рішення.

Відповідно до частини восьмої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції», протягом п’яти днів з дня сплати штрафу суб’єкт господарювання зобов’язаний надіслати до територіального відділення Антимонопольного комітету України документи, що підтверджують сплату штрафу.

Згідно з частиною першою статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції», рішення може бути оскаржене до господарського суду у двомісячний строк з дня одержання рішення.

Голова Колегії,
Голова Відділення

Андрій КАШНІКОВИЧ